

Служба „Преса и
информация“

Съд на Европейския съюз
ПРЕССЪОБЩЕНИЕ № 95/16
Люксембург, 13 септември 2016 г.

Решения по дела C-165/14 Alfredo Rendón Marín/Administración del Estado и C-304/14 Secretary of State for the Home Department/CS

Правото на Съюза не допуска както автоматичен отказ на разрешение за пребиваване, така и експулсиране от територията на ЕС на гражданин на страна, която не е членка на ЕС, упражняващ сам родителските права по отношение на ненавършил пълнолетие гражданин на ЕС, само с мотива, че е осъждан

Приемането на мярка за експулсиране е възможно само при условие, че тя е пропорционална и обоснована с личното поведение на гражданина на страна, която не е членка на ЕС, което трябва да представлява истинска, настояща и достатъчно сериозна заплаха, засягаща основен обществен интерес на приемащата държава членка

Заради предишните осъждания на двама граждани на страни, които не са членки на ЕС, органите на приемащата държава членка, чиито граждани са техните ненавършили пълнолетие деца — граждани на ЕС, по отношение на които те упражняват сами родителските права, отказват да издадат разрешение за пребиваване и съответно вземат решение за експулсиране. Г-н Alfredo Rendón Marín сам упражнява родителските права по отношение на своя син — испански гражданин, и на своята дъщеря — полска гражданка. Двете ненавършили пълнолетие деца винаги са живели в Испания (дело C-165/14). Що се отнася до CS, тя е майка на дете — британски гражданин, по отношение на което упражнява сама родителските права (дело C-304/14).

Пресата би следвало да обърне внимание на факта, че преюдициалното запитване по дело C-304/14 е отправено при осигуряване на анонимност от страна на запитващата британска юрисдикция, която постановява определение в този смисъл („Anonymity Order“), за да защити интересите на детето на CS.

Tribunal Supremo (Върховният съд на Испания) и Upper Tribunal (Immigration and Asylum Chamber) London (отделение за имиграцията и убежището на Второинстанционния административен съд на Лондон, Обединеното кралство) питат Съда дали предишното осъждане може само по себе си да обоснове отказа на разрешение за пребиваване или експулсирането на гражданин на страна, която не е членка на ЕС, упражняващ сам родителските права по отношение на ненавършил пълнолетие гражданин на ЕС.

С решенията си от днешна дата Съдът приема, на първо място, че **правото на Съюза не допуска национална правна уредба, според която автоматично се отказва разрешение за пребиваване или задължително се експулсира гражданин на страна, която не е членка на ЕС, упражняващ сам родителските права по отношение на ненавършил пълнолетие гражданин на ЕС, само с мотива, че е осъждан, когато отказът или експулсирането ще принуди детето да напусне територията на Съюза.**

Съдът най-напред обяснява, че Директивата за свободата на движение и пребиваване на гражданите на ЕС и членовете на техните семейства¹ се прилага по отношение на

¹ Директива 2004/38/ЕО на Европейския парламент и на Съвета от 29 април 2004 година относно правото на граждани на Съюза и на членове на техните семейства да се движат и да пребивават свободно на територията на държавите членки, за изменение на Регламент (ЕИО) № 1612/68 и отменяща Директиви 64/221/ЕИО,

гражданите на ЕС и членовете на техните семейства, които отиват или пребивават в държава членка, различна от тази, чиито граждани са. Следователно тази директива се прилага за г-н Rendón Marín и неговата дъщеря, която е полска гражданка, но не и за г-н Rendón Marín и неговия син, който е испански гражданин, нито за CS и нейното дете, което е британски гражданин: всъщност тези деца винаги са пребивавали в държавата членка, чиито граждани са. Ето защо само г-н Rendón Marín и неговата дъщеря, която е полякиня, имат право на пребиваване по силата на директивата.

По-нататък Съдът посочва, че ДФЕС предоставя на всяко лице, което е гражданин на държава членка, статута на гражданин на ЕС. По силата на този статут всеки гражданин на Съюза има право свободно да се движи и да пребивава на територията на държавите членки. При това положение Съдът приема, че синът на г-н Rendón Marín и детето на CS, които са граждани на ЕС, имат такова право. Съдът уточнява, че **ДФЕС не допуска национални мерки, които водят до лишаване на гражданите на ЕС от възможността действително да се ползват от правата, предоставени им от статута им на граждани на Съюза.** Лишаване от такава възможност би било налице, ако поради отказа за издаване на разрешение за пребиваване на гражданин на страна, която не е членка на ЕС, или поради неговото експулсиране детето му, което е гражданин на ЕС и по отношение на което той упражнява сам родителските права, би било принудено да го придружи и следователно да напусне територията на Съюза.

Въпреки това Съдът уточнява, че статутът на гражданин на ЕС не изключва възможността държавите членки **да откажат да признаят** право на пребиваване на гражданите на ЕС или на членовете на техните семейства (независимо дали това право се упражнява по силата на директивата или на договора), като **се обосноват със** съображения, по-специално отнасящи се до **обществения ред или обществената сигурност.** Този отказ трябва да е съобразен с Хартата, с **принципа на пропорционалност** и да е основан на **личното поведение на съответното лице**, за да се установи дали то представлява **истинска, настояща и достатъчно сериозна заплаха за обществото** на приемащата държава членка. За да се прецени дали отказът е съобразен с принципа на пропорционалност, следва да се вземат под внимание определени критерии, а именно продължителността на пребиваване на въпросния гражданин, неговата възраст, здравословно състояние, семейно и финансово положение, социална и културна интеграция, степента на неговите връзки със страната на произход и степента на тежест на престъплението.

Що се отнася до г-н Rendón Marín, Съдът обяснява, че осъждането му през 2005 г. само по себе си не е достатъчно, за да се мотивира отказ за издаване на разрешение за пребиваване, без да се прецени личното му поведение, нито евентуалната опасност, която той би могъл да представлява за обществения ред или обществената сигурност.

Същевременно Съдът приема, че при изключителни обстоятелства **дадена държава членка може да приеме мярка за експулсиране, като се позове на изключението, свързано с поддържането на обществения ред и опазването на обществената сигурност, които понятия следва да се разбират по строго определен начин.** За обосноваване на такава мярка по експулсиране е необходимо **да се прецени дали** — като се имат предвид престъпленията, извършени от гражданин на страна, която не е членка на ЕС, упражняващ сам родителските права по отношение на ненавършил пълнолетие гражданин на ЕС — **неговото лично поведение представлява истинска, настояща и достатъчно сериозна заплаха, засягаща основен обществен интерес.** В това отношение е важно да се вземат под внимание посочените по-горе критерии. Съдът счита, че в случая на CS британската юрисдикция е тази, която трябва да **извърши конкретна преценка на степента на обществената ѝ опасност, като претегли наличните интереси** (а именно принципа на пропорционалност, висшият интерес на детето и основните права, чието зачитане се гарантира от Съда).

ЗАБЕЛЕЖКА: Преюдициалното запитване позволява на юрисдикциите на държавите членки, в рамките на спор, с който са сезирани, да се обърнат към Съда с въпрос относно тълкуването на правото на Съюза или валидността на акт на Съюза. Съдът не решава националния спор. Националната юрисдикция трябва да се произнесе по делото в съответствие с решението на Съда. Това решение обвързва по същия начин останалите национални юрисдикции, когато са сезирани с подобен въпрос.

Неофициален документ, предназначен за медиите, който не обвързва Съда.

Пълният текст на съдебните решения ([C-165/14](#), [C-304/14](#)) е публикуван на уебсайта CURIA в деня на обявяването.

За допълнителна информация се свържете с Илияна Пальова ☎ (+352) 4303 3708